Dosarul nr. 1r-1030/25
1-25064133-02-1r-28082025

Judecătoria Căușeni (sediul Ștefan Vodă)
Judecător: Vitalie FACHIRA

D E C I Z I E
în numele Legii

18 martie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat, în ordine de recurs, în ședință de judecată, fără prezența părților, recursul declarat de avocatul Mihail ŢURCAN în interesele inculpatului Victor TARCHILA împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-65/25 din 06 august 2025, în cauza penală privind învinuirea lui:

TARCHILA Victor ***,** IDNP *****, născut la ***** domiciliat în s. *****, raionul Ștefan Vodă, cetățean al Republicii Moldova, nesupus militar, necăsătorit, nu are la întreținere careva persoane, studii medii speciale, neangajat în câmpul muncii, anterior nejudecat,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal al Republicii Moldova,

și a lui

DONCILA Renat ***, IDNP *****, născut la *****, domiciliat în s. *****, raionul Ștefan Vodă, cetățean al Republicii Moldova, nesupus militar, necăsătorit, nu are persoane la întreținere, studii medii incomplete, elev în anul II în Școala profesională din or. Ștefan Vodă, anterior nejudecat.

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 08 mai 2025– 05 august 2025;
Judecarea recursului la Curtea de Apel Centru de la 28 august 2025 – 18 martie 2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Asupra recursului declarat de avocatul Mihail ȚURCAN în interesele inculpatului Victor TARCHILA împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-65/25 din 06 august 2025, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin Sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-65/25 din 06 august 2025,* ***TARCHILA Victor*** ***** IDNP *****, născut la ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal şi i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

DONCILA Renat *****, IDNP *****, născut la *****, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal şi i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

În baza art.90 Cod penal, pedeapsa cu închisoarea stabilită lui TARCHILA Victor ***** și DONCILA Renat *****, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 (un) an și nu va fi executată dacă condamnații în termenul de probațiune nu vor săvârși o nouă infracțiune şi, prin respectarea condițiilor probațiunii, vor îndreptăți încrederea ce li s-a acordat.

În conformitate cu prevederile art.90 alin.(6) pct.a) și g) Cod penal, a fost pus în sarcina lui TARCHILA Victor ***** și DONCILA Renat *****, ca în perioada de probațiune fixată: - să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta; - să participe la programe probaționale de intervenție pentru reducerea comportamentelor pre-delincvenționale și infracționale ale copiilor aflați la risc.

Controlul asupra comportării lui TARCHILA Victor ***** și DONCILA Renat ***** în perioada de probațiune şi executării de către aceștia a obligațiunilor stabilite prin prezenta sentință, a fost pus în seama organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Compania Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui TARCHILA Victor ***** și DONCILA Renat.

A fost încasat, în mod solidar, de la TARCHILA Victor *****, IDNP *****, născut la ***** și DONCILA Renat *****, IDNP *****, născut la *****, în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, IDNO *****, în ordine de regres, a cheltuielilor pentru acordarea asistenței medicale acoperită din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală în sumă de 7191,41 (șapte mii o sută nouăzeci și unu lei și 41 bani).

În rest, acțiunea civilă înaintată de Compania Națională de Asigurări în Medicină a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de MALACHI Serghei *****împotriva lui TARCHILA Victor ***** și DONCILA Renat.

A fost încasat, în mod solidar, de la TARCHILA Victor *****, IDNP *****, născut la ***** și DONCILA Renat *****, IDNP *****, născut la *****, în beneficiul lui MALACHI Serghei *****, IDNP *****, născut la *****, prejudiciul moral în sumă de 50000 lei și

cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei, iar în total suma de 55000,00 (cincizeci și cinci mii, 00) lei.

A fost încasat, în mod solidar, de la TARCHILA Victor *****, IDNP *****, născut la ***** și DONCILA Renat *****, IDNP *****, născut la *****, în bugetul de stat, cheltuielile judiciare privind efectuarea expertizei, în sumă totală de 160 (o sută șaizeci) lei.

2. *Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că*, ***minorul TARCHILA Victor *****,*** la 17.11.2024, în jurul orei 16:30, aflându-se într-un loc public, în esența art.131 lit. b) din Codul penal și anume într-o fâșie forestieră amplasată în apropierea s. *****, raionul Ștefan Vodă, acționând în comun cu Renat DONCILA și alte două persoane - cauza penală în privința cărora a fost disjunsă în procedură separată, intenționat și demonstrativ exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestată prin neglijarea premeditată a conduitei şi liniștii în societate, din intenții huliganice, în cadrul unui conflict apărut spontan împreună cu Renat DONCILA și alte două persoane - cauza penală în privința cărora a fost disjunsă în procedură separată, numindu-l cu cuvinte injurioase, l-au doborât la sol pe Serghei MALACHI și i-au aplicat în mod haotic ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului și cap.

În rezultatul acțiunilor huliganice ale lui Victor TARCHILA, Renat DONCILA și altor două persoane - cauza penală în privința cărora a fost disjunsă în procedură separată, părții vătămate Serghei MALACHI i-au fost cauzate, potrivit Raportului de expertiză judiciară nr.20250D0020 din 29.01.2025 leziuni corporale sub formă de Hematom subcutan la nivelul capului, contuzia rinichiului drept manifestată prin hematurie, ce se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Astfel, prin acțiunile sale ***TARCHILA Victor *****, a comis infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, *huliganismul, adică ”acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum şi acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită de mai multe persoane”.*

Minorul DONCILA Renat **,** la 17.11.2024, în jurul orei 16:30, aflându-se într-un loc public, în esența art.131 lit. b) din Codul penal și anume într-o fâșie forestieră amplasată în apropierea s. *****, raionul Ștefan Vodă, acționând în comun cu Victor TARCHILA și alte două persoane - cauza penală în privința cărora a fost disjunsă în procedură separată, intenționat și demonstrativ exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestată prin neglijarea premeditată a conduitei şi liniștii în societate, din intenții huliganice, în cadrul unui conflict apărut spontan împreună cu Victor TARCHILA și alte două persoane - cauza penală în privința cărora a fost disjunsă în procedură separată, numindu-l cu cuvinte injurioase, pe Serghei MALACHI l-au doborât la sol și i-au aplicat în mod haotic ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului și cap.

În rezultatul acțiunilor huliganice ale lui Victor TARCHILA, Renat DONCILA și altor două persoane - cauza penală în privința cărora a fost disjunsă în procedură separată, părții vătămate Serghei MALACHI i-au fost cauzate, potrivit Raportului de expertiză judiciară nr.20250D0020 din 29.01.2025 leziuni corporale sub formă de hematom subcutan la nivelul capului, contuzia rinichiului drept manifestată prin hematurie, ce se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Astfel, prin acțiunile sale ***DONCILA Renat*** *****, a comis infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, *huliganismul, adică "acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum şi acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită de mai multe persoane".*

În cadrul ședinței de judecată, până la începerea cercetării judecătorești, inculpații TARCHILA Victor *****, asistat de apărătorul Mihail ȚURCAN și reprezentantul legal Zinaida ȚURCAN (bunica), DONCILA Renat *****, asistat de apărătorul Eugeniu COTOVICI și reprezentantul legal Claudia DONCILA (mama), au declarat personal prin înscris autentic că recunosc săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art.364/1 Cod de procedură penală, (f.d. 21 Vol I, 22 Vol II) demersul dat fiind susținut de către procuror și acceptat de către instanța de judecată prin Încheierea protocolară.

Instanța de fond a examinat cauza penală în procedură simplificată în baza art.364/1 Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. *Împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-65/25 din 06 august 2025, a declarat recurs avocatul Mihail ȚURCAN în interesele inculpatului Victor TĂRCHILĂ, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a sentinței menționate, cu rejudecarea cauzei penale şi pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu încasarea în mod solidar de la Tărchilă Victor a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei.*

În motivarea cerințelor sale, apărarea a menționat că acționând în interesele condamnatului susține poziția acestuia, cu sentința de condamnare în cauză, în partea încasării prejudiciului moral nu este de acord şi consideră că urmează a fi casată. Instanța de fond nu a luat în considerație circumstanțele privind individualizarea corectă a pedepsei ce urmează a fi stabilită, fapt care a dus în viziunea apărării la încasarea exagerată a prejudiciului moral.

Menționează că până la începerea cercetării judecătorești, în instanța de fond, condamnatul cu susținerea apărătorului, a solicitat examinarea cauzei penale în procedura recunoașterii probelor administrate în faza de urmărire penală, recunoscând integral vina, faptele indicate în rechizitoriu şi probele administrate, fără a solicita examinarea probelor suplimentare - respectiv apărarea nu invocă careva obiecții asupra calificării acțiunilor condamnatului şi recunoașterea acestuia culpabil în comiterea infracțiunilor încriminate - dar consideră că încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 mii lei este una exagerată, nejustificată, fără a ține cont de circumstanțele cazului.

Instanța şi-a motivat soluția adoptată prin faptul, că partea vătămată a fost supusă unui tratament violent, în mod public, colectiv, fiind lovită repetat peste diferite părți ale corpului. Efectele psihologice şi sociale ale agresiunii sunt bine motivate, dovedite prin declarații şi documente medicale, iar cuantumul solicitat - 50000 lei - este proporțional cu gravitatea suferințelor şi cu standardele jurisprudenței naționale în cauze similare.

Apărarea consideră, că la stabilirea mărimii prejudiciului moral instanța n-a luat în considerație vârsta inculpatului Tărchilă Victor, el fiind minor, este elev la o școală

profesională, locuiește cu bunica, este dintr-o familie incompletă, mama aflându- se la muncă peste hotarele țării, nu lucrează nicăieri şi nu are un venit propriu, aflându- se la întreținerea mamei. Mai mult ca atât, inculpatul i-a restituit părții vătămate parțial cheltuielile suportate pentru lecuire, i-a recuperat telefonul deteriorat, şi-a cerut scuze de la el astfel el conștientizând consecințele infracțiunii comise şi sperând că instanța v-a lua în considerație toate aceste aspecte.

Astfel, consideră că ar fi echitabilă în calitate de prejudiciul moral suma de 20 mii lei, ori cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acesta să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Astfel, procurorul, avocatul și inculpatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Respectiv, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs:

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a respinge recursul declarat de avocatul Mihail ȚURCAN în interesele inculpatului Victor TARCHILA împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ştefan Vodă) nr. 1-65/25 din 06 august 2025, ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a Sentinței atacate, reieşind din considerentele ce succed*.

6. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.1) Cod procedură penală, (1) *Pot fi atacate cu recurs: 1/4) sentinţele pronunţate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.*

Instanța de recurs notează că temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art.444 Cod de procedură penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Conform art.448 Cod de procedură penală, *(1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs*. *(2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

În particular, avându-se în vedere recursul, raţiunea şi finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv şi unul reparator

Potrivit art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.*

Potrivit art.425 Cod de procedură penală*, instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.*

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Conform art.385 alin.(1) pct.1)-4) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinţei, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârşirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârşit de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârşirea acestei infracțiuni.*

Potrivit art.394 alin.(1) pct.1) și 2) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinţei de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârşirii ei, forma şi gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiată concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.*

Art.1 Cod de procedură penală, stipulează că, „*procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanţelor judecătoreşti cu participarea părţilor în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice*

persoană care a săvârşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată".

Dispoziţiile art.1 alin.(3) Cod de procedură penală, *prevăd că organele de urmărire penală şi instanţele judecătoreşti în cursul procesului sunt obligate să activeze în aşa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată şi ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.*

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „*Procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internaţional, cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituţiei Republicii Moldova şi ale prezentului cod".*

Conform art.6 par.1) al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia, în interesul moralităţii, a ordinii publice ori al securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiţiei.

7. Instanța de recurs reține că, legalitatea și temeinicia Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-65/25 din 06 august 2025 este contestată cu recurs de către avocatul Mihail ȚURCAN în interesele inculpatului Victor TĂRCHILĂ, în latura acțiunii civile, *in concreto* în partea încasării prejudiciului moral.

Astfel, instanța de recurs apreciază întemeiată soluția instanței de judecată prin care a admis acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Serghei MALACHI, și a încasat în mod solidar, de la TARCHILA Victor *****, IDNP *****, născut la ***** și DONCILA Renat *****, IDNP *****, născut la *****, în beneficiul lui MALACHI Serghei *****, IDNP *****, născut la *****, prejudiciul moral în sumă de 50000 lei.

În conformitate cu prevederile art.225 Cod de procedură penală, *judecarea acţiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acţiunii, se efectuează de către instanţa de competenţa căreia este cauza penală. Odată cu soluţionarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluţioneze acţiunea civilă.*

Potrivit art.220 Cod de procedură penală, *acţiunea civilă în procesul penal se soluţionează în conformitate cu prevederile prezentului cod. Hotărârea privind acţiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil şi ale altor domenii de drept.*

În conformitate cu art.1998 Cod civil al Republicii Moldova*, se atestă că cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.*

Totodată, art.2033 Cod civil, stipulează că *în cazul vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății, pe lângă repararea prejudiciului patrimonial şi cel moral, se va plăti o despăgubire separată pentru însuşi vătămare (prejudiciul biologic).*

Conform prevederilor art.118 alin.(1), (3) al Codului de procedură civilă*, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţă judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate, iar în corespundere cu dispoziţia art.121 Cod de procedură civilă, instanţă judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

8. Cu referire la prejudiciul moral, instanța de recurs reține că conform art.2036 Cod civil, alin.(1) *În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. (3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege. (4) Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit. (5) Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacţie sau printr-o hotărâre judecătorească definitivă.*

În conformitate cu art.2037 Cod civil, (1) *Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.*

Conform prevederilor art.1998 alin.(1) și (2) Cod civil: *cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.*

Potrivii art.219 alin.(1), (2) pct. 4), (4) şi (6) Cod de procedură penală*, acţiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanţei de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârşirea acesteia. Persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot intenta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputaţiei profesionale. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanţa de judecată ia în considerare suferinţele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranţei în viaţă, pierderea onoarei prin defăimare, suferinţele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc. Acţiunea civilă poate fi intentată în numele persoanei fizice sau juridice de către reprezentanţii acestora.*

Conform prevederilor art.1422 Cod civil , *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferinţe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţie, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.*

9. Luând în considerare prejudiciul adus sănătății părții vătămate Serghei MALACHI, prin acțiunile ilicite ale inculpatului instanța a considerat întemeiată pretenția acestuia în partea încasării prejudiciului moral suportat în sumă de 50 000 (cincizeci mii), or, la determinarea prejudiciului moral s-a ținut urmează să țină cont de caracterul și gravitatea stării psihice provocate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, de măsura în care această despăgubire poate aduce o satisfacție echitabilă părții vătămate, căreia i-au fost provocate suferințe psihice majore, dat fiind faptul că prin acțiunile inculpatului partea vătămată Serghei MALACHI a fost supusă unui tratament violent, în mod public, colectiv, fiind lovită repetat peste diferite părți ale corpului. Efectele psihologice și sociale ale agresiunii sunt bine motivate, dovedite prin declarații și documente medicale, iar cuantumul solicitat – 50.000 lei – este proporțional cu gravitatea suferințelor și cu standardele jurisprudenței naționale în cauze similare.

Respectiv, Colegiul penal notează că suma de 50.000 (cincizeci mii) va compensa suferințele psihice pe care aceasta le-a suportat în legătură cu gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora, precum v-a fi o sumă echitabilă, rezonabilă și proporțională. Suma dată corespunde circumstanțelor faptelor comise și stării psihice în care a fost plasată partea vătămate în urma acestei infracțiuni.

Colegiul este solidară cu poziția instanței de judecată în partea ce vizează cuantumul despăgubirilor morale acordate părții vătămate, și anume încasarea în mod solidar din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate Serghei MALACHI a sumei de 50.000 (cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin infracțiuni, ca fiind reale, necesare și rezonabile, or mărimea compensației pentru prejudiciul moral a fost determinat de către instanță în funcție de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului şi de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate.

De altfel aprecierea prejudiciului moral se face în funcție de circumstanțele cauzei, unde

este necesar să se ia în considerație valoarea nepatrimonială lezată, însemnătatea pe care o are această valoare pentru persoana vătămată. Un alt criteriu constă în durata menținerii consecințelor vătămărilor, adică durata prejudiciului, deoarece urmările pot fi temporare, trecătoare sau permanente. Durata menținerii consecințelor este un criteriu de apreciere a prejudiciului distinct de criteriul importanței. Un alt criteriu este criteriul intensității durerilor fizice şi psihice. Aceasta depinde de valoarea lezată.

Aprecierea cuantumului prejudiciului moral cauzat victimei, urmează a fi apreciat de către instanța de judecată după intima convingere, care se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu şi în funcție de circumstanțele cauzei.

Prejudiciul moral se repară indiferent de existența şi întinderea prejudiciului patrimonial. În temeiul art.1423 alin.(1) Cod civil, coroborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul şi gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului şi de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei.

Astfel, în împrejurările enunțate, Colegiul constată că în speță a fost constatat faptul juridic necesar apariției răspunderii delictuale: fapta ilicită, vinovăția, raportul cauzal între fapta comisă şi prejudiciul adus. La fel, Colegiul reține că, infracțiunea comisă de inculpat, a adus atingere ce atentează asupra relațiilor sociale a căror existență şi desfășurare normală sunt condiționate de ocrotirea sănătății persoanei, astfel prin însăși natura faptei, cu siguranță s-au cauzat consecințe negative care se produc asupra dezvoltării fizice şi psihice a părții vătămate, ce lezează onoarea, demnitatea şi inviolabilitatea personalității, starea bună a sănătății părții vătămate, respectiv prejudiciu moral.

Instanța de recurs ține cont de gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice a părții vătămate, ținând cont de gradul de vinovăție și rolul și comportamentul inculpatului, de suferințele suportate de partea vătămată, consideră că despăgubirea acordată și anume a sumei de 50.000 (cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin infracțiuni este echitabilă, în raport cu cele comise, cu suferințele părții vătămate în legătură cu infracțiunea comisă, Colegiul penal o consideră suficientă, care nu vine în contradicție cu prevederile art.41 din Convenția Europeană pentru drepturile Omului, din care rezultă că suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temei.

Totodată se reține că, la stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu moral se are în vedere o serie de criterii: consecințele negative suferite de cei în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămări, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială, având în vedere că, prin aceste despăgubiri cu rol compensatoriu, se urmărește o reparație justă și echitabilă a prejudiciului moral suferit și, nu îmbogățirea fără justă cauză.

În cazul dat, stabilind cuantumul despăgubirilor cuvenite pentru prejudiciul moral produs prin infracțiunea de huliganism care a cauzat o vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății persoanei, Colegiul penal constată că instanța de judecată a luat în considerare valorile morale lezate de inculpat părții vătămate. Ținând cont de natura și gravitatea leziunilor

constatate prin raportul de expertiză medico-legală, de durata și intensitatea suferințelor fizice și psihice, precum și de impactul negativ al acestora asupra vieții personale a victimei, Colegiul penal consideră că este întemeiată acordarea către partea vătămată a unei despăgubiri morale în cuantum de 50.000 (cincizeci mii) lei.

10. Colegiul penal reține că, instanța de fond s-a expus pe larg asupra argumentelor invocate de către apărare și inculpat, aplicând legislația pertinentă speței, cu interpretarea justă a ei, iar recursul înaintat, în situația respectivă, are un caracter declarativ și contravine faptelor cauzei, stabilite și expuse exhaustiv, și analizate corespunzător de către instanța de recurs, conform art.414 Cod de procedură penală, care s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor.

În optica celor reliefate, Colegiul Penal că, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO*, deși obligă instanțele să îşi motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei).

Generalizând aspectele invocate, în conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Mihail ȚURCAN în interesele inculpatului Victor TARCHILA împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-65/25 din 06 august 2025, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că, Sentința instanței de fond este legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a Sentinței nu au fost reținute.

11. În conformitate cu art.art.417, 418, 437 alin.(1), pct.1), 448, 449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Mihail ȚURCAN în interesele inculpatului Victor TARCHILA împotriva Sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) nr. 1-65/25 din 06 august 2025, și se menține fără modificări Sentința atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI